Hoofdstuk 5

Analytische functies

(= aggregatie functies,
statistische functies)

cursusmateriaal

- > Handboek 'SQL voor hoger onderwijs' blz. 120
- > SQL Reference blz 9-24
- Deze powerpoint

De database

informatiebron voor een organisatie

op basis van die informatie worden beslissingen genomen

vaak informatie nodig zoals:
 gemiddelden
 aantallen
 totalen
 maxima/minima

Om die informatie uit de database te halen moet je gegevens groeperen en **analytische functies** gebruiken

COUNT(*)

COUNT([ALL|DISTINCT] expressie)

SUM ([ALL|DISTINCT] expressie)

AVG ([ALL|DISTINCT] expressie)

MIN(*expressie*)

MAX(*expressie*)

waarbij "expressie" kan zijn :

- kolomnaam
- constante
- functie
- combinatie van kolomnamen, functies, constanten gekoppeld door wiskundige operatoren

- een statistische functie geeft per groep 1 RIJ RESULTAAT
- statistische functies staan steeds in de SELECT list (of in de HAVING clausule)
 - statistische functies staan dus **NOOIT in** de **WHERE** clausule!!!!
- statistische functies houden geen rekening met NULL waarden
- in de SELECT list kunnen er naast analytische functies enkel nog constanten voorkomen

COUNT(*)

COUNT([ALL|DISTINCT] expressie)

SUM ([ALL|DISTINCT] expressie)

AVG ([ALL|DISTINCT] expressie)

MIN(expressie)

MAX(*expressie*)

AVG = **Average**

AVG ([ALL|DISTINCT] expressie)

berekent het **gemiddelde** van **numerieke** gegevens

Wat is het gemiddelde salaris van het bedrijf?

SELECT AVG(salaris) "GEMIDDELD SALARIS" MEDEWERKERS * SOFI_NR CHAR (9 BYTE) FROM medewerkers; * ACHTERNAAM VARCHAR2 (25 BYTE) * VOORNAAM VARCHAR2 (25 BYTE) TUSSENVOEGSEL VARCHAR2 (25 BYTE) ADRES VARCHAR2 (50 BYTE) PLAATS VARCHAR2 (25 BYTE) GEMIDDELD SALARIS PROVINCIE CHAR (2 BYTE) POSTCODE VARCHAR2 (7 BYTE) GEB DATUM DATE SALARIS NUMBER (7,2) 35500 PARKEERPLAATS NUMBER (4) GESLACHT CHAR (1 BYTE) AFD NR NUMBER (2) MGR SOFI NR CHAR (9 BYTE)

Geeft 1 rij als resultaat.

Wat is het gemiddelde van de verschillende salarissen van het bedrijf?

SELECT AVG(DISTINCT salaris) "GEMIDDELD SALARIS"

FROM medewerkers;

GEMIDDELD SALARIS

	MEDEW	ERKERS
Р.	SOFI_NR	CHAR (9 BYTE)
	ACHTERNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)
	VOORNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)
	TUSSENVOEGSEL	VARCHAR2 (25 BYTE)
	ADRES	VARCHAR2 (50 BYTE)
	PLAATS	VARCHAR2 (25 BYTE)
	PROVINCIE	CHAR (2 BYTE)
	POSTCODE	VARCHAR2 (7 BYTE)
	GEB_DATUM	DATE
	SALARIS	NUMBER (7,2)
U	PARKEERPLAATS	NUMBER (4)
	GESLACHT	CHAR (1 BYTE)
F	AFD_NR	NUMBER (2)
F	MGR SOFI NR	CHAR (9 BYTE)

COUNT(*)

COUNT([ALL|DISTINCT] expressie)

SUM ([ALL|DISTINCT] expressie)

AVG ([ALL|DISTINCT] expressie)

MIN(expressie)

MAX(*expressie*)

SUM = Som

SUM([ALL|DISTINCT] expressie)

berekent de **som** van **numerieke** waarden

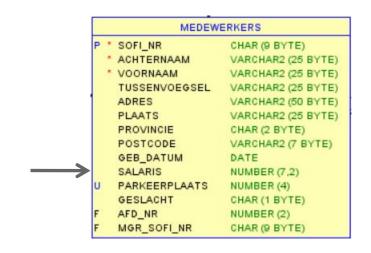

Wat is de totale jaarlijkse loonkost van het bedrijf?

```
SELECT SUM(salaris) totaal FROM medewerkers;
```

TOTAAL

284000

Geeft 1 rij als resultaat.

Wat is het totaal van de verschillende salarissen?

SELECT SUM(DISTINCT salaris) totaal

FROM medewerkers;

TOTAAL

191000

	MEDEWERKERS		
P	SOFI_NR	CHAR (9 BYTE)	
	ACHTERNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)	
-	VOORNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)	
	TUSSENVOEGSEL	VARCHAR2 (25 BYTE)	
	ADRES	VARCHAR2 (50 BYTE)	
	PLAATS	VARCHAR2 (25 BYTE)	
	PROVINCIE	CHAR (2 BYTE)	
	POSTCODE	VARCHAR2 (7 BYTE)	
	GEB_DATUM	DATE	
	SALARIS	NUMBER (7,2)	
U	PARKEERPLAATS	NUMBER (4)	
	GESLACHT	CHAR (1 BYTE)	
F	AFD_NR	NUMBER (2)	
F	MGR_SOFI_NR	CHAR (9 BYTE)	

COUNT(*)

COUNT([ALL|DISTINCT] expressie)

SUM ([ALL|DISTINCT] expressie)

AVG ([ALL|DISTINCT] expressie)

MIN(expressie)

MAX(*expressie*)

MAX en MIN

MIN(expressie)

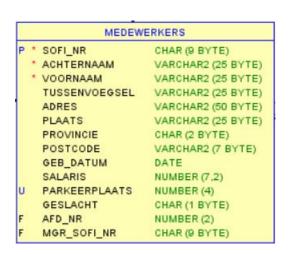
MAX(expressie)

berekent het **maximum** resp. **minimum** van attribuutwaarden

De functie kan op <u>elk type attribuut</u> toegepast worden.

Wat is het hoogste en laagste salaris van het bedrijf?

Welke achternaam komt eerst/laatst in het alfabet?

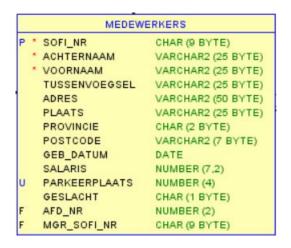
Wat is de geboortedatum van de oudste/jongste medewerker?

```
SELECT MIN(geb_datum) "oudste",

MAX(geb_datum) "jongste"

FROM medewerkers;

oudste jongste
------
01/09/65 19/07/88
```


COUNT(*)

COUNT([ALL|DISTINCT] expressie)

SUM ([ALL|DISTINCT] expressie)

AVG ([ALL|DISTINCT] expressie)

MIN(expressie)

MAX(*expressie*)

COUNT

COUNT(*)

telt geselecteerde rijen

COUNT([ALL|DISTINCT] expressie)

telt attribuutwaarden

Kan op elk type attribuut toegepast worden.

Hoeveel medewerkers telt het bedrijf?

```
SELECT COUNT(*) aantal
FROM medewerkers;

AANTAL
-----
8
```

```
MEDEWERKERS
* SOFI NR
                    CHAR (9 BYTE)
* ACHTERNAAM
                   VARCHAR2 (25 BYTE)
* VOORNAAM
                   VARCHAR2 (25 BYTE)
 TUSSENVOEGSEL
                   VARCHAR2 (25 BYTE)
 ADRES
                    VARCHAR2 (50 BYTE)
 PLAATS
                    VARCHAR2 (25 BYTE)
 PROVINCIE
                    CHAR (2 BYTE)
 POSTCODE
                    VARCHAR2 (7 BYTE)
 GEB DATUM
                    DATE
 SALARIS
                   NUMBER (7,2)
 PARKEERPLAATS
                    NUMBER (4)
 GESLACHT
                    CHAR (1 BYTE)
 AFD NR
                    NUMBER (2)
  MGR_SOFI_NR
                    CHAR (9 BYTE)
```

COUNT(*) telt geselecteerde rijen (als er geen rijen geselecteerd worden is count(*)=0)

Hoeveel medewerkers hebben een baas?

SELECT sofi nr, achternaam, mgr sofi nr

FROM medewerkers;

SOFI_NR	ACHTERNAAM	MGR_SOFI_N
999666666	Bordoloi	
999555555	Jochems	999666666
999444444	Zuiderweg	999666666
999887777	Muiden	999555555
999222222	Amelsvoort	999555555
999111111	Bock	999444444
999333333	Joosten	999444444
999888888	Pregers	999444444

	MEDEW	ERKERS
P	SOFI_NR	CHAR (9 BYTE)
	ACHTERNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)
,	VOORNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)
	TUSSENVOEGSEL	VARCHAR2 (25 BYTE)
	ADRES	VARCHAR2 (50 BYTE)
	PLAATS	VARCHAR2 (25 BYTE)
	PROVINCIE	CHAR (2 BYTE)
	POSTCODE	VARCHAR2 (7 BYTE)
	GEB_DATUM	DATE
	SALARIS	NUMBER (7,2)
U	PARKEERPLAATS	NUMBER (4)
	GESLACHT	CHAR (1 BYTE)
F	AFD_NR	NUMBER (2)
F	MGR SOFI NR	CHAR (9 BYTE)

8 rows selected

Hoeveel medewerkers hebben een baas?

```
MEDEWERKERS
                                                                                      P * SOFI NR
                                                                                                         CHAR (9 BYTE)
SELECT COUNT (mgr sofi nr) aantal
                                                                                         ACHTERNAAM
                                                                                                         VARCHAR2 (25 BYTE)
                                                                                        * VOORNAAM
                                                                                                         VARCHAR2 (25 BYTE)
                                                                                          TUSSENVOEGSEL
                                                                                                         VARCHAR2 (25 BYTE)
FROM medewerkers;
                                                                                          ADRES
                                                                                                         VARCHAR2 (50 BYTE)
                                                                                          PLAATS
                                                                                                         VARCHAR2 (25 BYTE)
                                                                                          PROVINCIE
                                                                                                         CHAR (2 BYTE)
                                                                                          POSTCODE
                                                                                                         VARCHAR2 (7 BYTE)
        ΔΑΝΤΑΙ.
                                                                                          GEB_DATUM
                                                                                          SALARIS
                                                                                                         NUMBER (7,2)
                                                                                          PARKEERPLAATS
                                                                                                         NUMBER (4)
                                                                                          GESLACHT
                                                                                                         CHAR (1 BYTE)
                                                                                          AFD NR
                                                                                                         NUMBER (2)
                                                                                          MGR_SOFI_NR
                                                                                                         CHAR (9 BYTE)
```

COUNT(([ALL|DISTINCT] *expressie*) -> je geeft een specifieke kolom of expressie op voor de telling en je telt geldige attribuutwaarden (enkel de ingevulde waarden!).

Je kan analytische functies ook toepassen op een aantal geselecteerde rijen.

```
GEM SAL AFD3
SELECT AVG(salaris) gem sal afd3
FROM medewerkers
                                                                     31000
WHERE afd nr=3;
SELECT SUM(salaris) tot sal afd7
                                                              TOT_SAL_AFD7
FROM medewerkers
                                                                   136000
WHERE afd nr=7;
SELECT MIN(achternaam) "eerst in alfabet",
MAX(achternaam) "laatst in alfabet"
                                           eerst in alfabet laatst in alfabet
FROM medewerkers
                                             Amelsvoort
                                                             Muiden
WHERE afd nr=3;
SELECT COUNT(*) aantal afd3
                                                              AANTAL AFD3
FROM medewerkers
WHERE afd nr=3;
                                                                        3
```


Hoofdstuk 5

Group By

Hoofdstuk 5: Group By

Tot nu toe:

```
Analytische functies toegepast op:

ALLE rijen uit de tabel

of

een AANTAL GESELECTEERDE rijen

uit de tabel
```

Maar:

 Je kan rijen ook groeperen volgens een bepaald criterium en de analytische functies per groepje uitvoeren

Hoofdstuk 5: Group By - voorbeelden

- >het aantal medewerkers per afdeling tellen
 - → medewerkers per afdeling groeperen + hun aantal per groep tellen
- >de totale loonkost **per afdeling** berekenen
 - → alle medewerkers per afdeling groeperen en per groep de totale loonkost berekenen
- het gemiddeld aantal bestede uren per project berekenen ...
 - → alle rijen betreffende hetzelfde project groeperen en per gevormde groep het gemiddeld aantal uren berekenen

Geef het aantal medewerkers per afdeling Oplossing 1

SELECT sofi nr, voornaam, achternaam, afd nr

FROM medewerkers;

SOFI_NR	VOORNAAM	ACHTERNAAM	AFD_NR
999666666	Bijoy	Bordoloi	1
999555555	Suzan	Jochems	3
999444444	Willem	Zuiderweg	7
999887777	Martina	Muiden	3
999222222	Henk	Amelsvoort	3
999111111	Douglas	Bock	7
999333333	Dennis	Joosten	7
999888888	Shanya	Pregers	7

	MEDEW	ERKERS
Р,	SOFI_NR	CHAR (9 BYTE)
	ACHTERNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)
,	VOORNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)
	TUSSENVOEGSEL	VARCHAR2 (25 BYTE)
	ADRES	VARCHAR2 (50 BYTE)
	PLAATS	VARCHAR2 (25 BYTE)
	PROVINCIE	CHAR (2 BYTE)
	POSTCODE	VARCHAR2 (7 BYTE)
	GEB_DATUM	DATE
	SALARIS	NUMBER (7,2)
U	PARKEERPLAATS	NUMBER (4)
	GESLACHT	CHAR (1 BYTE)
F	AFD_NR	NUMBER (2)
F	MGR_SOFI_NR	CHAR (9 BYTE)

8 rows selected


```
SELECT COUNT(*) "aantal afd 1"
FROM medewerkers
WHERE afd_nr=1;
aantal afd 1
------
```

```
MEDEWERKERS
 SOFI_NR
                    CHAR (9 BYTE)
* ACHTERNAAM
                    VARCHAR2 (25 BYTE)
* VOORNAAM
                    VARCHAR2 (25 BYTE)
 TUSSENVOEGSEL
                    VARCHAR2 (25 BYTE)
 ADRES
                    VARCHAR2 (50 BYTE)
 PLAATS
                    VARCHAR2 (25 BYTE)
 PROVINCIE
                    CHAR (2 BYTE)
 POSTCODE
                    VARCHAR2 (7 BYTE)
 GEB_DATUM
                    DATE
 SALARIS
                    NUMBER (7.2)
 PARKEERPLAATS
                    NUMBER (4)
 GESLACHT
                    CHAR (1 BYTE)
 AFD_NR
                    NUMBER (2)
 MGR_SOFI_NR
                    CHAR (9 BYTE)
```

Je doet dit voor Afdeling 1, daarna voor Afdeling 3 enz...


```
SELECT COUNT(*) "aantal afd 1"

FROM medewerkers

WHERE afd_nr=1;

SELECT COUNT(*) "aantal afd 3"

FROM medewerkers

WHERE afd_nr=3;

SELECT COUNT(*) "aantal afd 7"

FROM medewerkers

WHERE afd_nr=7;

4
```

Enz....

Vraag: Wat als er 10 afdelingen zijn?

Vraag: Wat als er een afdeling zou bijkomen?

Vraag: Wat als het afd_nr verandert?

Conclusie: Deze OPLOSSING is niet efficiënt

```
SELECT afd_nr,COUNT(*) aantal
FROM medewerkers
GROUP BY afd nr;
```

AANTAL	AFD_NR	
1	1	
3	3	
4	7	

	MEDEW	ERKERS
P	SOFI_NR	CHAR (9 BYTE)
-	ACHTERNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)
-	VOORNAAM	VARCHAR2 (25 BYTE)
	TUSSENVOEGSEL	VARCHAR2 (25 BYTE)
	ADRES	VARCHAR2 (50 BYTE)
	PLAATS	VARCHAR2 (25 BYTE)
	PROVINCIE	CHAR (2 BYTE)
	POSTCODE	VARCHAR2 (7 BYTE)
	GEB_DATUM	DATE
	SALARIS	NUMBER (7,2)
U	PARKEERPLAATS	NUMBER (4)
	GESLACHT	CHAR (1 BYTE)
F	AFD_NR	NUMBER (2)
F	MGR_SOFI_NR	CHAR (9 BYTE)


```
SELECT afd_nr,COUNT(*) aantal
FROM medewerkers

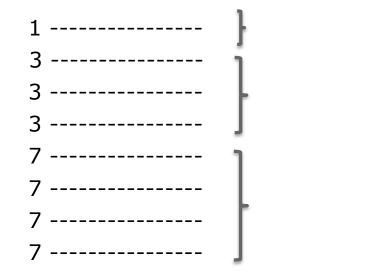
GROUP BY afd_nr;

2
```

- 1. de tabel in de FROM lijn wordt aangesproken
- de rijen worden gegroepeerd op basis van de groepskenmerken (dit zijn de attributen vermeld achter GROUP BY) -> alle rijen betreffende eenzelfde afdeling komen in hetzelfde groepje te staan
- 3. voor ELK groepje wordt de select list uitgevoerd en dit levert per groepje één rij resultaat.

- de tabel in de FROM lijn wordt aangesproken
- de rijen worden gegroepeerd op basis van de groepskenmerken (dit zijn de attributen vermeld achter GROUP BY) -> alle rijen betreffende eenzelfde afdeling komen in hetzelfde groepje te staan
- 3. voor ELK groepje wordt de select list uitgevoerd en dit levert per groepje één rij resultaat.

3

Group BY

Bij GROUP BY zijn in de SELECT list toegelaten:

- analytische functies
- constanten
- attributen die achter GROUP BY staan (=groepskenmerken)

Hoofdstuk 5: Group By

In combinatie met WHERE

Bereken per afdeling de jaarlijkse loonkost voor vrouwen!

```
SELECT afd_nr,SUM(salaris) "jaarlijkse loonkost"
FROM medewerkers
WHERE LOWER(geslacht)='v'
GROUP BY afd_nr;
```

- 1. de tabel in de FROM lijn wordt aangesproken
- 2. er wordt bepaald welke rijen meespelen
- 3. die rijen worden gegroepeerd op basis van afd_nr
- 4. voor elke gevormde groep wordt de SELECT list uitgevoerd →dit levert 1 rij op per groep!

loonkost	jaarlijkse loonkos	
68000		3
25000		7

Hoofdstuk 5: Group By

• In combinatie met ORDER BY

Bereken per afdeling de gemiddelde loonkost! Sorteer in stijgende volgorde van gemiddelde

```
SELECT afd_nr,AVG(salaris) gemiddeld_sal
FROM medewerkers
GROUP BY afd_nr
ORDER BY 2;
```

- 1. de tabel in de FROM lijn wordt aangesproken
- 2. de rijen worden gegroepeerd op basis van afd_nr
- 3. select list wordt uitgevoerd
- 4. order by wordt uitgevoerd

AFD_NR	GEMIDDELD_SAL
3	31000
7	34000
1	55000

Bereken per afdeling de totale loonkost voor mannen! Sorteer in dalende volgorde van loonkost

```
SELECT afd_nr,SUM(salaris) TOT_LOONKOST
FROM medewerkers
WHERE UPPER(geslacht)='M'
GROUP BY afd_nr
ORDER BY 2 DESC;
```

AFD_	_NR	TOT_	LOONKOST
 	7		111000
	1		55000
	3		25000

Nesten van analytische functies

- ➤ Analytische functie toegepast op een groep rijen geeft 1 rij resultaat
 - →geen nesten van analytische functies mogelijk (m.a.w. op dat resultaat kan je geen analytische functie meer uitvoeren)
- ➤ Analytische functies in combinatie met GROUP BY geven per gevormd groepje een rij resultaat
 - → op die rijen kan opnieuw een analytische functie uitgevoerd worden

Nesten van analytische functies

Voorbeeld: Geef het hoogste salaris

SELECT achternaam, salaris

FROM medewerkers;

ACHTERNAAM	SALARIS
Bordoloi	55000
Jochems	43000
Zuiderweg	43000
Muiden	25000
Amelsvoort	25000
Bock	30000
Joosten	38000
Pregers	25000

SELECT MAX(salaris) max sal 8 rows selected

FROM medewerkers;

MAX SAL

55000

Nesten van analytische functies

Geef het gemiddelde van het maximum salaris.

```
SELECT AVG(MAX(salaris))
```

FROM medewerkers;

zinloos

syntax fout

Geef per afdeling het hoogste salaris

SELECT afd_nr,MAX(salaris) maximum FROM medewerkers GROUP BY afd nr;

AFD_NR	MUMIXAM	
1	55000	
3	43000	
7	43000	

je kan op de verzameling van deze 3 rijen opnieuw een analytische functie uitvoeren!

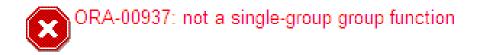

in combinatie met GROUP BY kunnen functies wel genest worden!

Geef het gemiddelde van de hoogste salarissen per afdeling

```
SELECT and_nr,AVG(MAX(salaris)) "gem. van hoogste per afdeling" FROM medewerkers
GROUP BY afd_nr;
```



```
gem. van hoogste per afdeling
------
47000
```

Geneste analytische functies kan je in de SELECT list niet combineren met attributen, wel met constanten en andere geneste functies

Hoofdstuk 5: Group By de HAVING Clausule

De HAVING clausule doet met de uit GROUP BY bekomen rijen wat de WHERE clausule doet met rijen uit de tabel

HAVING Clausule

Rij 1		rij 1	rij 1 1 rij resultaat
Rij 2		rij 2	rij 2
Ŗij3 W	/HERE	ı́ii3 GROUP BY	HAVING 1 rij resultaat
Rij 4	=>	=>	rij 3 1 rij resultaat = resultatentabel
Rij 5		rij 5	rij5 J
Rij 6		rij 6	
Rij 7			rij 6 🗋 1 rij resultaat
Rij 8		rij 8	rij 8
Rij 9		rij 9	rij9 J

Geef een overzicht van de afdelingen met een gemiddeld salaris dat boven 33000 gelegen is

SELECT afd_nr,AVG(salaris)
FROM medewerkers
WHERE AVG(salaris)>33000;

Waarom is deze oplossing fout?

```
SELECT afd_nr,AVG(salaris) gem_sal
FROM medewerkers
GROUP BY afd_nr;
```

AFD_	_NR	GEM_SAL
	1	55000
	2	21000
		01000
	7	34000

Geef een overzicht van de afdelingen met een gemiddeld salaris dat boven 33000 gelegen is

HAVING behoudt uit de uit GROUP BY bekomen rijen enkel die rijen die voldoen aan de voorwaarde vermeld achter HAVING.

Geef per afdeling het gemiddelde salaris. We zijn alleen geïnteresseerd in afdelingen met meer dan 2 medewerkers

```
SELECT afd_nr, AVG(salaris) gemiddeld_sal FROM medewerkers

GROUP BY afd_nr

HAVING COUNT(*)>2;

AFD_NR GEMIDDELD_SAL

3 31000
7 34000
```

Je kan in de HAVING clausule op een andere analytische functie testen dan de analytische functie die je gebruikt in de SELECT-list

Wat mag je in de HAVING clausule plaatsen?

- ➤ Eender welke analytische functies op attributen uit de tabel in de FROM lijn
- >attributen uit de groepskenmerken

